

Kamer der Volksvertegenwoordigers

Chambre des Représentants

17 JANUARI 1952.

17 JANVIER 1952.

BEGROTING

van het Ministerie van Koloniën
voor het dienstjaar 1952.

BUDGET

du Ministère des Colonies
pour l'exercice 1952.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE KOLONIËN (1), UITGEBRACHT
DOOR DE HEER FIMMERS.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES COLONIES (1)
PAR M. FIMMERS.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN.

MESDAMES, MESSIEURS.

De besprekingen van de begroting van het Ministerie van Koloniën, dienstjaar 1952 (Document 4-XII) heeft geen aanleiding gegeven tot langdurige besprekingen.

Er werd overeengekomen dat de opmerkingen welke de leden te maken zouden hebben betreffende onze koloniale politiek, uitgebracht zouden worden ter gelegenheid van de eigenlijke koloniale budgetten.

Bij artikelen 4 en volgende nochtans heeft een lid de opmerking gemaakt, dat een krediet van 6.000.000 frank bestemd voor de reorganisatie van de administratieve diensten, als overdreven voorkomt.

De Commissie was eenparig akkoord met deze opmerking en haar verslaggever werd belast er uitdrukkelijk melding van te maken.

Een ander lid heeft protest aangetekend tegen het feit dat agenten van de uitvoerende macht, zetelende in een onbepaald aantal commissies, buiten hun wedden een onberekenbaar inkomen genieten onder vorm van aanwezigheidspenningen en vergoedingen.

De Commissie was eenparig akkoord om te verklaren, dat de agenten van de uitvoerende macht, ook dan wanneer ze zitting nemen in een administratieve commissie, handelen in opdracht van hun overheden en blijven binnen de perken van hun normale beroepsbezigheden.

L'examen du budget du Ministère des Colonies pour l'exercice 1952 (document 4 XII) n'a pas donné lieu à de longues discussions.

Il fut convenu que les observations que les membres de la Commission auraient à formuler au sujet de notre politique coloniale seraient présentées lors du débat relatif aux budgets coloniaux proprement dits.

Toutefois à propos des articles 4 et suivants, un commissaire a fait observer que l'octroi d'un crédit de 6 millions de francs, destiné à la réorganisation des services administratifs, paraissait exagéré.

La Commission s'est ralliée unanimement à cette observation et a chargé son rapporteur d'en faire mention de façon explicite.

Un autre commissaire s'est élevé contre le fait que des agents du pouvoir exécutif, siégeant dans de nombreuses commissions, bénéficient, sous forme de jetons de présence et d'indemnités, d'un revenu qu'il n'est pas possible d'établir avec précision.

La Commission fut unanimement d'accord pour déclarer que les agents du pouvoir exécutif, y compris ceux qui siègent au sein d'une commission administrative, agissent sur ordre de leurs supérieurs et restent dès lors dans le cadre normal de leurs activités professionnelles.

(1) Samenstelling van de Commissie : de heren Joris, voorzitter; Deschepper, Develter, De Vleeschauwer, Fimmers, Gillès de Pélichy, Goetghebeur, Herman (Maurice), Scheyven, Van Elslande, Verlact, Wigny, Willot. — Anseele, Bohy, Brunfaut, Fayat, Housiaux, Hoyaux, Huysmans, Major, Van Acker (Achille). — Demuyter, Lahaye.

Zie :

4-XII : Begroting.

(1) Composition de la Commission : MM. Joris, président; Deschepper, Develter, De Vleeschauwer, Fimmers, Gillès de Pélichy, Goetghebeur, Herman (Maurice), Scheyven, Van Elslande, Verlact, Wigny, Willot. — Anseele, Bohy, Brunfaut, Fayat, Housiaux, Hoyaux, Huysmans, Major, Van Acker (Achille). — Demuyter, Lahaye.

Voir :

4-XII : Budget.

Het toekennen van zitpenningen schijnt dus een misbruik te zijn.

Er werd ten laatste opgemerkt dat, indien het Departement van Koloniën slechts beschikt over een recht op voorschot van 200.000 frank (zie artikel 2) zulks alleen voortspuit uit het feit, dat het Departement geen grotere behoefte aan voorschotten heeft.

Vervolgens vraagt een lid inlichtingen betreffende de uitbreiding van het aantal functionarissen, betreffende de verhoging van hun uitgaven voor verplaatsing en betreffende de verhoging van hun uitgaven voor verlichting, verwarming, enz.

De heer Minister had beloofd deze inlichtingen te verstrekken en zal ze vermoedelijk in zijn antwoord ter zitting kunnen mededelen.

Uiteindelijk ontspon zich een langdurige discussie bij de bespreking van artikel 29, betreffende de buitengewone of soevereiniteitsuitgaven.

Een lid heeft doen opmerken, dat de Kamer en inzonderheid de Commissie onvoldoende ingelicht is, over de toestand waarin de inlandse bevolking leeft. Dit lid vat te zijn uiteenzettingen en zijn voorstellen samen in de volgende bewoordingen :

1. Gezien de gevolgen der Oorlogsinspanning 1940-1945:

de periode van hoogconjunctuur in de na-oorlog;
de inspanning aan de inlanders geleverd door de geallieerde herbewapeningspolitiek;
bekroond door de in werking-treding van het Tienjaren Plan;

2. Achten wij het nodig aan het Belgisch Parlement, verantwoordelijk voor de bevolking van zijn koloniaal gebied :

een objectief en onbevooroordeeld « Verslag » over de « Toestand der Inlandse Welvaart » voor te leggen;
een oordeel voor te leggen betreffende de mogelijkheden en huidige kansen op verbetering;
en voorstellen op te maken strekkende tot gebeurlijke vrijwaring van het Recht der inboorlingen op welvaart.

3. Hiertoe achten wij het noodzakelijk, een Belgische Zending naar de kolonie te sturen :

met uitgebreide machten tot vaststelling van de stand van zaken;
beperkt voor één jaar;
met welomlijnde opdracht.

4. Deze opdracht zou omvatten :

- a) de demografische en sanitaire Toestand der Bevolking;
- b) de toestand der huidige Arbeidskracht;
- c) het vervoerwezen;
- d) de voornaamste voortbrengsttakken;
- e) de landbouw;
- f) de handel.

De Zending zou de balans dezer economische activiteiten welke het inlandse leven beïnvloeden, dienen voor te leggen.

5. De samenstelling dezer Zending wordt als volgt opgevat :

De opdracht a) zou uitgevoerd worden door 3 Verslaggevers, ieder belast met 2 provinciën der Kolonie :

L'octroi de jetons de présence semble donc constituer un abus.

Enfin, on fit observer que, si le Département des Colonies ne dispose du droit à une avance que jusqu'à concurrence de 200.000 francs (voir article 2), ceci résulte uniquement du fait que le Département n'a pas l'usage d'avances plus considérables.

Un membre de la Commission demanda ensuite des éclaircissements au sujet de l'accroissement du nombre des fonctionnaires, concernant l'augmentation de leurs frais de déplacement ainsi que des dépenses d'éclairage, de chauffage, etc.

M. le Ministre avait promis de donner ces renseignements et sera vraisemblablement en mesure de les communiquer dans sa réponse au cours de la séance publique.

Enfin, un long débat s'est déroulé à propos de l'article 29, quant aux dépenses extraordinaires ou de souveraineté.

Un membre de la Commission fit observer que la Chambre et, plus particulièrement la Commission, ne sont pas suffisamment informées des conditions de vie de la population indigène. Le commissaire en question résuma ses explications et ses suggestions de la façon suivante :

1. Etant donné les conséquences de l'effort de guerre 1940-1945:

la période de haute conjoncture d'après-guerre;
l'effort imposé aux indigènes par la politique du réarmement des alliés;
le tout couronné par l'entrée en vigueur du Plan décennal.

2. Nous croyons nécessaire de soumettre au Parlement belge, responsable du sort des populations de nos territoires coloniaux :

un « Rapport » objectif et impartial sur la « Situation du bien-être indigène »;
une opinion sur les possibilités et les perspectives actuelles d'amélioration;
et de lui faire des suggestions tendant à sauvegarder le Droit des indigènes au bien-être.

3. A cette fin, nous estimons nécessaire d'envoyer à la Colonie une Mission belge :

dotée de pouvoirs étendus pour constater l'état des choses,
dont l'existence sera limitée à une année,
dont l'objet sera bien circonscrit.

4. Son objet porterait sur :

- a) l'état démographique et sanitaire de la population;
- b) la situation de la main-d'œuvre actuelle;
- c) les transports;
- d) les principales branches de la production;
- e) l'agriculture;
- f) le commerce.

La Mission aurait à présenter le Bilan de ces activités économiques, qui exercent une répercussion sur la vie des indigènes.

5. La Composition de cette Mission serait conçue comme suit :

L'objet a) serait traité par 3 rapporteurs, dont chacun s'occuperait de 2 provinces de la Colonie :

- 1 voor Leo en Evenaarsprovincie;
1 voor Kassai en Katanga;
1 voor Oost en Kivu.

De opdrachten c), d), e) en f) zou door 1 Verslaggever worden uitgevoerd, voor heel de Kolonie. Deze Verslaggever zou inderdaad niet zoals zijn collega's « de visu » alle vaststellingen moeten verrichten ter plaatse, maar kan de economische verslagen, aangevuld door steekproeven, en met medewerking zijner collega's, centraal verwerken.

Het verslag wordt collectief door deze 7 verslaggevers opgemaakt onder een dubbele vorm:

— een vertrouwelijk rapport bestemd voor de Wetgevende Macht;

— een openbaar document, bestemd voor de belangstellenden in binnen- en buitenland, en de Internationale Organismen.

6. Benoeming.

De verslaggevers zouden benoemd worden door de Minister van Koloniën:

voor de opdracht a) (demografische en sanitaire toestand) op voorstel van de Belgische Universiteiten;

voor de opdracht b) (arbeidskracht) op voorstel van de Belgische Arbeidswereld (b. v.: 1 namens werkgevers, 1 namens soc. arbeidersbeweging en 1 namens christ. arbeidersbeweging);

voor de opdrachten c), d), e), f), uit de personaliteiten met rijpe ervaring betreffende de Koloniale Economie, maar niet uit de Administratie, noch uit de thans leidende kringen der koloniale maatschappijen. Dit laatste ten einde alle vermoeden van partijdigheid of belang uit dit verslag te weren.

7. De *Financiële lasten* van deze *Verslagzending* dienen ingeschreven in het Moederlands Budget 1952.

Zij dienen te voorzien, de honoraria en reis- en presentiegelden der verslaggevers, de onkosten ener griffie ter hunner beschikking, en de uitgave van hunne verslagen.

8. Op 31 Maart 1953 dient deze opdracht vervuld te zijn.

* * *

De heer Minister beloofde dit voorstel in overweging te nemen.

Uiteindelijk werd het huidig budget goedgekeurd met 12 stemmen voor en 6 tegen.

Het huidig verslag werd aanvaard met eenparigheid van stemmen.

De Verslaggever,

A. FIMMERS.

De Voorzitter,

L. JORIS.

- 1 pour Léopoldville et la province de l'Equateur;
1 pour le Kasai et le Katanga;
1 pour les régions orientales et le Kivu.

Les objets c), d), e) et f) seraient confiés à un seul rapporteur pour l'ensemble de la Colonie. En effet, ce rapporteur n'aurait pas, à l'instar de ses collègues, à faire toutes les constatations sur place, « de visu », mais il pourrait travailler sur les rapports économiques recueillis et complétés de sondages, avec la collaboration de ses collègues.

Le rapport serait établi collectivement par ces 7 rapporteurs sous une double forme:

— un rapport confidentiel destiné au Pouvoir législatif;

— un document public destiné aux intéressés de l'intérieur et de l'étranger ainsi qu'aux organismes internationaux.

6. Nomination.

Les rapporteurs seraient nommés par le Ministre des Colonies:

pour l'objet a) (situation démographique et sanitaire), sur la proposition des Universités belges;

pour l'objet b) (main-d'œuvre), sur la proposition du monde belge du Travail (par exemple: 1 présenté par les employeurs, 1 par le mouvement ouvrier socialiste et 1 par le mouvement ouvrier chrétien);

pour les objets c), d), e), f), parmi les personnalités ayant une longue expérience de l'Economie coloniale, tout en n'appartenant point à l'Administration ni aux milieux dirigeants actuels des grandes compagnies coloniales. Cette exclusive tend à éviter au présent rapport tout soupçon de partialité ou d'intérêt.

7. Les *charges financières* de cette *Mission* chargée de faire rapport seront portées au budget de la Métropole pour 1952.

Elles devront prévoir les honoraires, les indemnités de déplacement et jetons de présence des rapporteurs, les frais de fonctionnement d'un greffe mis à leur disposition et les dépenses de publication de leurs rapports.

8. Cette mission devrait être accomplie au 31 mars 1953.

* * *

M. le Ministre a promis d'examiner cette proposition.

Enfin, le présent budget a été adopté par 12 voix contre 6.

Le présent rapport a été adopté à l'unanimité.

Le Rapporteur,

A. FIMMERS.

Le Président,

L. JORIS.